

باسوپایه کی کوردستانیش له پال سوپای نویی عیراقد، دامه زرییت!

کاوه ئەمین

پۆژی پینج شهمه (۲۰۰۳/۵/۲۲) سزا ئابووریه کانی سهه عیراق له لایهن نهته وه یه کگرتوه کانه وه به یه کجاری هه لگیرا، ئەمهش ده رگایه کی نویی بو هیزه کانی هاوپه یمان ئاوالا کرد، تا چاکتر بتوانن جیگا پیی خویان له عیراق و باشووری کوردستاندا خووش بکهن و به شیوه یه کی فه رمیش دان پیا نانیککی ته واوه تی شه ری ئەمریکا و به ریتانیا بوو له گه ل عیراق، ئەو شه ره ی که له لایهن فه رهنسا و روسیا و ئەلمانیا وه به توندی دژایه تی ده کرا.

پۆژیک دوای لابرندی سزاکان له سهه عیراق، ئەمریکا ئاشکرای کرد که سوپای عیراق هه لده وه شیریته وه، ئەمهش راسته وخو مانای بی کارکردنی ۴۰۰۰۰ هه زار کهس له وانهش هه زاران ده ره جهدار و ئەفسه ری سوپایی که زۆربه یان تاوانباری جهنگن. له جیگای سوپای کۆن، سوپایه کی نویی بنیات ده نریت که توانای پاریزگاری کردنی هه بییت. دیاره له پاریزگاری مه به ستیان له عیراقه و ئەو سوپایه نوینه رایه تی هیزی پاراستنی عیراق و باشووری کوردستان بکات و به شیوه یه کی نویی ریک بخریته وه.

ئهو می جیگای تیراونییه ئه وه یه که باس له وه هه زاران چه کداری هیزی پيشمه رگه ی پارتی و یه کیه تی نه کراوه و به گویره ی هه والیک که له نیورک تایمز دا بلاو کراوه ته وه و له سایتی که رکوک کوردستانه بلاو کراوه ته وه، کورد و ئەمریکه یه کان له سهه ئه وه ریکه وتوون که هیزی پيشمه رگه وه کو خوی بمینیته وه به تایبه تی له و ناوچانه ی که پیش ده ستپیکردنی شه ره که له ده ست پارتی و یه کیه تیدا بوون.

ئه گه ر ریکه وتنیکی وا هه بییت و پارتی و یه کیه تی سوپایه کی کوردستانی مۆدیرنی ناحیزبی دامه زریین، سهنگی کورد له ناوچه که دا زیاد ده کات و ته رازوی به رژه وه ندی به لای کورد دا ده شکیته وه، بۆیه چاکتر وایه له سیبه ری ئەو قهیرانه سیاسیه ی که ئیمرو عیراقی پیدا ده روات، هه رچی زووتره ههنگاو بنریت بو دامه زارندی سوپایه کی کوردی که بتوانیت به رژه وه ندیه کانی کورد بپاریزیت، به لام له ژیر کۆنترۆلی هه یج پارت و ریکه راونیکدا نه بییت به لکو گویرایه لی په ره له مان و حکومه تی ئاینده ی کوردستان بییت. هه یج گومان له وه دا نییه که ههنگاوکی وا ده بیته هۆی خۆگیفکردنه وه ی تورکیا و ولاتانی تر، به لام ئەگه ر ئەمریکه کان بیان هیت تورکیا ناتوانیت هه یج کاریکی تیکده رانه بکات، ههروهک ده زانریت هیشتا شه ره دهستی پینه کردبوو که تورکیا داوای چه ککردنی هیزه کانی پارتی و یه کیه تی ده کرد، بۆیه مانه وه ی هیزی کوردی شکستیکی تره بو تورکیا و سهه رکه تنه بو هه موو کورد.

سوپای هەرولاتیك به تایبهتی ئەو ولاتانەیی که لەسەر بنەمای سیستەمیکی دیموکراتی بەرپۆه دەبرین، ئەرکی سەرەکی پارێزگاری نیشتمانی واتە خاک و ئەمنیەتی ئەو ولاتەییە و بەتەواوەتی بەگوێرەیی بریارە سیاسیهکانی ئەو ولاتە واتە پەرلەمان و حکومەت حەرەكەت دەكات، نەك بە پێچەوانەو. ئەووی که پون و ئاشکرایە سوپای عێراقی بەیەکیک لە درندهترین سوپاکانی جیهان دەژمێردریت بە تایبهتی لە پیشیلکردنی مافهکانی هاوولاتیان. سوپایەک که هەزارن گوندی کوردستانی کاول و وێران کردوو و بە سەد هەزار کەسی ئەنفال کردوو. هەزاران ئەفسەری عێراقی راستەوخۆ بەشداریان کردوو لە کۆمەڵ کوژی کورد و بەرپرسیارن لە و هەزاران گۆرە بە کۆمەڵەیانەیی که پۆژانە لە عێراق و کوردستاندا دەدۆزینەوو و دەبیت دادگایی بکړین و بەرپرسیاریتیاان پێ نەدریت لە سوپای ئایندەیی عێراقدا که بمانەوێت یان نا، دادەمەزریت و سوپایەکی گۆرایەلی فەرمانەکانی ئەمریکا دەبیت هەرهیچ نەبیت بۆ ماویەکی دوورودرێژ. ئەم سوپا تازەییە وەکو پاسەونێکی بەرژەوهندیەکانی ئەمریکا لە ناوچەکی دەبن بە تایبهتی خلیجی فارس که بە گەورەترین بەرهم هینەری نەوتی جیهان دەژمێردرین.

ئەووی که گرنگە و پێویستە هەلۆیستەیی لەسەر بکړیت که ئەو سوپا نوێیەیی ئەمریکا لە عێراق دروستی دەكات بەرانبەر باشووری کوردستان چ دەوریکی دەبیت و کورد چ پۆلیکیان دەبیت لەو سوپایەدا؟ خۆ ئەگەر دوو سوپای نوێ واتە عێراقی و کوردستانی دامەزرین، گەلیک کیشە لەکۆل عێراق و کوردستان و تەنانەت ئەمریکاش دەكاتەوو.

کوردستان پێش